

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите - Благоевград

РЕШЕНИЕ
№ БД-30-П/2020 г.

за прекратяване на административно производство поради недопустимост

За инвестиционно предложение (ИП) за „Изграждане на МВЕЦ „Чучулига“ на р. Пиринска Бистрица в землищата на с. Ходжово, община Сандански и с. Кулата, община Петрич, област Благоевград“ в РИОСВ – Благоевград е подадено уведомление с вх. №2469/29.07.2020 г. от „Д-М - 2011“ ООД, ЕИК: 201605260, със седалище и адрес на управление: с. Копривлен, ул. „Мрамора“ №14, и представена допълнителна информация с вх. №2469(6)/02.09.2020 г. и №2469(11)/09.10.2020 г.

ИП е подложено на преценяване приложимата процедура по глава шеста от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), чл. 31 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) и поднормативната уредба към тях.

На основание чл. 4а, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействие върху околната среда* (Наредбата за ОВОС) с писмо изх. №2469(1)/31.07.2020 г. представеното уведомление и приложенията към него са изпратени на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ – Благоевград (БДЗБР) за издаване на становище по чл. 155, ал. 1, т. 23 от *Закона за водите*, относно допустимостта на ИП, спрямо режимите, определени в утвърдени планове за управление на речните басейни и планове за управление на риска от наводненията.

С писмо изх. №П-01-193(1)/13.08.2020 г. директорът на БДЗБР ни информира, че за издаване на исканото становище е необходимо представяне на конкретни географски координати на предвидените за изграждане съоръжения и документация, доказваща наличието на исканото водно количество в р. Пиринска Бистрица. Информацията е изисквана от възложителя с писмо изх. №2469(3)/13.08.2020 г. и представена с вх. №2469(6)/02.09.2020 г.

Представената допълнителна информация е изпратена на БДЗБР с писмо изх. №2469(7)/04.09.2020 г. След разглеждането ѝ с писмо изх. №П-01-193(3)/15.09.2020 г. директорът на БДЗБР ни информира, че за издаване на исканото становище е необходимо уточняване на географски координати на водовземането и представяне на документация, даваща право за изграждане на съоръженията. Информацията е изисквана от възложителя с писмо изх. №2469(10)/18.09.2020 г.

С вх. №2469(11)/09.10.2020 г. от възложителя е представена допълнителна информация, изпратена на БДЗБР с писмо изх. №2469(12)/15.10.2020 г.

След разглеждане на представената информация и документация с горесцитираното уведомление и допълнителна такава, с писмо изх. №П-01-193(5)/02.11.2020 г. директорът на БДЗБР изразява становище, че така заявеното ИП е недопустимо спрямо

режимите, определени в утвърдения План за управление на речните басейни (ПУРБ) на ЗБР (2016-2021) и Закона за водите, поради следните обстоятелства и мотиви:

1. Предмет на ИП е изграждането на нова МВЕЦ на р. Пиринска Бистрица в землището на с. Ново Ходжово, община Сандански и на с. Кулата, община Петрич, със следните съоръжения:

- Масивно водохващане на кота 105,1 м за дебит – $Q=6000$ л/сек (6 м³/сек), състоящо се от следните елементи: височина на масивния яз – $H=2,0$ м; дънна решетка — с дължина $L=7,0$ м и ширина $B=2,0$ м; екологичен отвор с ширина $B=2,0$ м, понижен с 30 см под решетката; масивен преливаем яз с дължина $L=11,0$ м утайник с дължина $L=20$ м и ширина $B=3,6$ м с промивен савак накрая;
- Напорен тръбопровод $\Phi 2000$ мм закрит тип с дължина 3970 м;
- Сградоцентра на кота 79 м;
- Заустване на кота 77 м, открит канал с дължина 20 м.

Параметрите на представеното за разглеждане инвестиционно предложение са сходни с тези по Разрешително №41140185/08.03.2012 г. с титуляр „Д-М - 2011” ООД за производство на ел. енергия, в което е описана следната схема и технически параметри на съоръженията:

- Водохващане на кота дъно река 105,10 м за $Q_{ср}=6,344$ м³/сек;
- Масивен яз с височина 2,0 м и дължина 6,0 м;
- Водовземна траншея с решетка 7,0/2,0/0,2 м;
- Утаечна камера с размери 20 м/3,6 м;
- Рибен проход с ширина 2,0 м и понижен с 0,30 м под решетката с 3 бр. басейни;
- Енергогасител;
- Напорен тръбопровод с дължина 4 200 м;
- Сграда на МВЕЦ на кота 79 м;
- Заустване на отработени води на кота 77 м.

С Решение № ПО-01-70/19.04.2017 г., е продължен срокът на действие на гореописаното разрешително №41140185/08.03.2012 г. до 08.03.2020 г., който срок към момента е изтекъл. Възложителят е подал *Заявление за издаване на разрешително за водовземане от повърхностен воден обект, когато за реализиране на водоснабдяването е необходим изграждане на нови системи и съоръжения* с вх. №РР-01-2/17.03.2020 г. на БДЗБР.

2. Съгласно представената допълнителна информация, предвиденото водохващане на р. Пиринска Бистрица на кота 105,1 м е с координати $E 23^{\circ}24'09.3''$ и

41°24'04.89", като утайникът и краят на водохващането попадат в имот с идентификатор 52307.72.76 по одобрени КК и КР на с. Ново Ходжово, общ. Сандански, собственост на Община Сандански, както и непосредствено преди мост, също собственост на общината, от която е получено принципно съгласие за схемата на водовземане. Предвижда се сградоцентралата на МВЕЦ да бъде изградена в имот с идентификатор 40539.76.9 по одобрени КК и КР на с. Кулата, общ. Петрич, с НТП: За електроенергийно производство, който е собственост на „Д-М - 2011” ООД. Заустването на отработените от ВЕЦ води ще се извършва в р. Пиринска Бистрица на кота 77 на място с координати E 23°22'03.99" и N 41°22'50.60".

3. Реализацията на МВЕЦ засяга повърхностно водно тяло „*р. Пиринска Бистрица (след вливане на р. Черешничка) с притока си р. Калиманска до вливане в р. Струма*“ с уникален код BG4ST200R076. Видно от приложение 5.1.1. от Раздел 5 на ПУРБ на ЗБР (2016-2021), водното тяло е силно модифицирано, оценено в „умерен екологичен потенциал“ с елементи за качество с отклонения от добрия екологичен потенциал: основни физикохимични показатели - Р-Р_{О4}, Р общ, и в „неизвестно химично състояние“. Въз основа на гореизложеното, водното тяло е обявено в изключение по чл. 156в, т. 1(а) от Закона за водите и чл. 4.4 от Рамковата директива за водите, като разписаната екологична цел за него е постигане на „добър екологичен потенциал“ до 2027 г. и постигане на „добро химично състояние“ до 2021 г. Оценката за добър екологичен потенциал се основава на Приложение №6 и Приложение №7 към чл. 12 от Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води. В съответствие с приложените норми е актуализирана оценката на екологичния потенциал на водното тяло през 2019 г., като същият е оценен като „добър“. Химичното състояние също е определено като „добро“ през 2019г.

Към момента на влизане в сила на ПУРБ на ЗБР (2016-2021) за повърхностно водно тяло „*р. Пиринска Бистрица (след вливане на р. Черешничка) с притока си р. Калиманска до вливане в р. Струма*“ с уникален код BG4ST200R076, вече е определен значим натиск от осушени участъци (Приложение №2.2.3.в. *Натиск от осушени участъци в ЗБР* — Раздел 2 на ПУРБ). Натискът от осушени участъци е изчислен като съотношение между засегнатите участъци (разстоянието от водохващане до мястото на потребление) и общата дължина на речния участък.

Независимо, че осушеният участък от около 4 км, водещ началото си от предвиденото за изграждане водохващане на МВЕЦ „Чучулига“ до точката на заустване, е взет предвид в Раздел 2 на ПУРБ за изготвянето на оценката на натиска от физични изменения/хидроморфологични изменения в ЗБР, за повърхностни водни тела, потенциално засегнатите от осушени участъци, където предстои израждането на МВЕЦ, следва да се имат предвид следните обстоятелства, които не са били отчетени в ПУРБ, и които ще доведат до риск от влошаване на екологичния потенциал на повърхностно водно тяло „*р. Пиринска Бистрица (след вливане на р. Черешничка) с притока си р. Калиманска до вливане в р. Струма*“ с уникален код BG4ST200R076 и от непостигане на заложените екологични цели за него, а именно:

- С изграждането на предвиденото за МВЕЦ водохващане ще се създаде **нова миграционна бариера, чието въздействие не е било отчетено в действащия ПУРБ на ЗБР (Раздел 2), тъй като оценката на натиска от източника „миграционни бариери” е извършена въз основа на „Регистъра на изградените речни прагове”, както и по информация за изградените рибни проходи при действащи МВЕЦ.** Съгласно представена в ПУРБ информация, научни изследвания показват, че дори най-добре направените „рибни проходи“ се ползват от рибите само частично, като миграционната бариера оказва крайно негативно влияние, когато е в порядъка над 0,50 м. За 11 броя повърхностни водни тела, включително и за повърхностно водно тяло „*р. Пиринска Бистрица (след вливане на р. Черешничка) с притока си р. Калиманска до вливане в р. Струма*“ в обобщената таблица №2.2.3.д. от Раздел 2 на ПУРБ, натискът от миграционни бариери се явява значим (миграционни бариери с височина > 0,50 м). **В конкретния случай, височината на предвидения за изграждане масивен яз, описан в т. 1 на настоящото решение, е 2,0 м. Следва да се отбележи и че в извършения в Раздел 2 на ПУРБ анализ на съществуващия хидроморфологичен натиск в ЗБР, миграционната бариера представлява втория по значение източник на натиск от морфологични изменения.**

- Необходимото водно количество, което ще бъде отклонено след водохващането за нуждите на МВЕЦ „Чучулига“ е 6000 л/сек или 6 м³/сек, което представлява голяма част от наличния средногодишен отток в *р. Пиринска Бистрица*. С допълнителната информация от възложителя с вх. №2469(6)/02.09.2020 г. се посочва че, оттокът на реката до устието е определен на $Q_{ср}=6,36 \text{ м}^3/\text{с}$.

- Река Пиринска Бистрица е **трансгранична река**, като са налице допълнителни изисквания по отношение ползването на водите ѝ.

- Към момента на разработване на ПУРБ на ЗБР (2016-2020) съоръженията (по разрешително) все още не са били изградени и тяхното въздействие върху хидроморфологичните характеристики на река Пиринска Бистрица не е било отчетено. При реализирането и експлоатацията им, и по-конкретно с изграждането на масивния яз за водохващането, е налице риск от негативни промени в хидроморфологичния режим на засегнатото повърхностно водно тяло. **Оценката по хидроморфологични елементи за качество може да доведе до допълнително поставяне в риск на водното тяло и същото да не подобри потенциала си и/или да влоши екологичния си потенциал, което противоречие с разпоредбите на чл. 156а, ал. 1, т. 1, буква „а“ и буква „в“ от Закона за водите.**

Реализацията на МВЕЦ „Чучулига“, предмет на ИП, ще окаже допълнителен натиск върху повърхностно водно тяло „*р. Пиринска Бистрица (след вливане на р. Черешничка) с притока си р. Калиманска до вливане в р. Струма*“ с уникален код BG4ST200R076, свързан с изграждане на нова миграционна бариера, като е налице и кумулативен ефект в следствие упражняването на раздадени права за други МВЕЦ на *р. Пиринска Бистрица* и нейните притоци.

4. Предвиденото място на водовземане в рамките на инвестиционното предложение попада в границите на зони за защита на водите по смисъла на чл. 119а от Закона за водите, а именно: по чл. 119а, ал. 1, т. 5 от Закона за водите - защитена зона „Среден Пирин - Алиботуш” за опазване на природните местообитания и биологични видове, с код BG0001028, в която поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за нейното опазване.

5. Мерки в ПУРБ на ЗБР за БУ (2016-2021) - В приложение 7.2.г. от Раздел 7 *Кратък преглед на програмата от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда* за посоченото повърхностно водно тяло „р. Пиринска Бистрица (след вливане на р. Черешничка) с притока си р. Калиманска до вливане в р. Струма“ с уникален код BG4ST200R076, са предвидени и разписани мерки, основни и допълващи, с цел постигане на добър екологичен потенциал, чрез изпълнение на конкретни действия. За всички водни тела в териториалния обхват на Западнобеломорски район за БУ е предвидена мярката Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционни предложения, чрез прилагане на следното действие: ***Недопускане реализация на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела.***

Видно от Приложение 7.2.д. на ПУРБ за БУ - *Програма от мерки за зоните за защита по Натура 2000 в ЗБР* за защитена зона „Среден Пирин - Алиботуш” за опазване на биологичните видове и природните местообитания с уникален код BG0001028, в която попада мястото на водовземане на предвидения за изграждане МВЕЦ „Чучулига”, са разписани следните мерки: ***Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките, Осигуряване на водни количества във връзка с постигане на благоприятното природозащитно състояние на предмета на опазване в защитените зони от Натура 2000***, чрез прилагане на следните действия: ***Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите; Осигуряване на водни количества във връзка с постигане на благоприятното природозащитно състояние на предмета на опазване в защитените зони от Натура 2000.***

6. Забрани и ограничения, предвидени от Закона за водите и нормативната база към него:

- Съгласно разпоредбите на чл. 3а, ал. 2, т. 2 от Закона за водите, разполагаемият отток в реката, който може да бъде използван, е само половината от наличния.

- В съответствие с разпоредбите на чл. 116, ал. 1 от Закона за водите - всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети;

- Съгласно чл. 118ж, ал. 1, т.4 от Закона за водите - **не се разрешава** водовземане от повърхностни води за производство на електроенергия, в частта от реката, която попада в зони за защита по чл. 119а, ал. 1, т. 5 от Закона за водите;

- В изпълнение на чл. 156а, ал. 1, т 1, буква „в” от Закона за водите, целите за опазване на околната среда по отношение на количеството и качеството на водите се определят - при повърхностните води, за опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните води.

7. Информация за съществуващи и разрешени въздействия върху водните тела в района, които трябва да бъдат взети в предвид при последваща процедура по глава шеста от ЗООС: Съгласно Регистрите на издадените разрешителни от БДЗБР в района на разглежданото ИП е издадено Разрешително №41140207/07.07.2014 г. с титуляр „Хидроенерджи-БГ“ ООД, с цел производство на ел. енергия, с краен срок на действие 07.07.2019 г. С Решение №ПО-01-32/12.03.2020 г. на директора на БДЗБР е отказано продължаване на срока на действие на разрешителното. Отказът е в процес на съдебно обжалване.

8. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми: Предвид гореизложеното с реализирането на предвидените дейности и съоръжения в рамките на ИП ще се създаде допълнителен риск от негативно влияние върху хидроморфологичния режим на водно тяло „р. Пиринска Бистрица (след вливане на р. Черешничка) с притока си р. Калиманска до вливане в р. Струма“, което е **недопустимо с целите и мерките, заложиени в ПУРБ на ЗБР (2016-2021)**. Същото ще доведе до риск от влошаване на екологичния потенциал на водното тяло и е в противоречие и с чл. 156а, ал.1, т. 1, буква „а“ и „в“ от Закона за водите относно целите за опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела за постигане на добър екологичен потенциал, като в случая е налице и конкретна забрана, предвидени в чл. 118ж, ал. 1, т. 4 от Закона за водите по отношение на водовземането с цел производство на електроенергия.

Отчитайки становище с изх. П-01-193(5)/02.11.2020 г., издадено от директора на БДЗБР - специализиран компетентен орган, за **недопустимост на инвестиционното предложение** спрямо режимите, определени с ПУРБ на „ЗБР“ (2016-2021 г.) и цитираните по-горе разпоредби на Закона за водите, процедурата по разглеждане на подаденото искане следва да бъде прекратена в съответствие с изискванията на чл. 2а, ал. 2 от Наредба за ОВОС, съгласно които: *„Компетентният орган прекратява процедурата по ОВОС на всеки етап от нея, когато се потвърди от съответен специализиран компетентен орган (например басейнова дирекция, Министерството на земеделието и храните, общински органи и др.) недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи нормативни или административни актове.*

Съгласно чл. 2а, ал. 1 от Наредбата за ОВОС при прекратяване на процедурата по ОВОС се прекратява и съответната съвместна процедура по чл. 31 от ЗБР.

Въз основа на мотивираните и изложените по-горе фактически обстоятелства и доводи, на основание чл. 2а, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредбата за ОВОС

ПРЕКРАТЯВАМ:

Административното производство по преценяване приложимата процедура по глава шеста от ЗООС, в т.ч. съвместената процедура по чл. 31 от ЗБР за инвестиционно предложение за „Изграждане на МВЕЦ „Чучулига“ на р. Пиринска Бистрица в землищата на с. Ходжово, община Сандански и с. Кулата, община Петрич, област Благоевград“ с възложител „Д-М - 2011“ ООД, ЕИК: 201605260, със седалище и адрес на управление, с. Копривлен, ул. „Мрамора“ №14.

Решението може да бъде обжалвано пред министъра на околната среда и водите и/или Административен съд – Благоевград в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс, чрез РИОСВ - Благоевград.

Дата: 04.11.2020.....

АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ

Директор на РИОСВ – Благоевград

